	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**Гігієна праці та виробничої санітарії з методами санітарно-гігієнічних досліджень**
Освітньо-професійна програма	Медико-профілактична справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	223 Медсестринство
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Статус освітнього компонента	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік навчання / семестр	БСО (9 класів): четвертий рік, семестр: VII
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 5 Усього годин – 150 Лекції – 14 Практичні заняття – 76 Самостійна робота – 60
Викладач	Науменко Світлана Володимирівна
E-mail	s.naumenko@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	Освітній компонент **«Гігієна праці та виробничої санітарії з методами санітарно-гігієнічних досліджень»** є важливою складовою професійної підготовки фахівців у галузях охорони здоров'я, цивільної безпеки та охорони праці. Навчальний курс присвячений вивченню впливу факторів виробничого середовища і трудового процесу на організм людини, а також розробці комплексних профілактичних і санітарно-гігієнічних заходів для забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці. Особливий акцент у курсі зроблено на практичному засвоєнні лабораторних та інструментальних методів вимірювання, оцінці та контролю шкідливих і небезпечних виробничих факторів (мікроклімату, запиленості, загазованості, шуму, вібрації, освітленості, випромінювань) відповідно до чинних національних та міжнародних санітарно-гігієнічних норм і стандартів, формування практичних навичок і вмінь застосовувати знання під час професійної діяльності та в подальшому навчанні, виконання та розуміння принципів методів санітарно-гігієнічних досліджень, інтерпретації результатів аналізів та формування практичних навичок та

	вмінь, правильної та безпечної професійної діяльності в ході усіх етапів досліджень . Освітній компонент має професійно-практичну спрямованість він є базовим для подальшого професійного розвитку спеціалістів з медико-профілактичної справи
Мета та завдання курсу	**Метою вивчення освітнього компонента «Гігієна праці та виробничої санітарії з методами санітарно-гігієнічних досліджень»** є набуття здобувачами освіти системних теоретичних знань і практичних навичок щодо оцінки та інтерпретації показників санітарно-гігієнічних досліджень, формування у здобувачів освіти системного обсягу теоретичних знань і практичних навичок щодо оцінки умов праці, виявлення та мінімізації впливу шкідливих і небезпечних виробничих факторів, а також оволодіння методами санітарно-гігієнічного моніторингу для збереження здоров'я та працездатності працівників. **Основні завдання освітнього компонента:** ознайомити з нормативно-правовою базою у сфері гігієни праці та виробничої санітарії; вивчити класифікацію та механізми впливу шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища на організм людини; оволодіти методиками й приладовим забезпеченням для проведення санітарно-гігієнічних досліджень у виробничих умовах, навчитися здійснювати гігієнічну оцінку та атестацію робочих місць за умовами праці, засвоїти принципи розробки санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів щодо запобігання професійним захворюванням і виробничому травматизму, знати законодавчі та санітарно-гігієнічні норми, регуляторні вимоги до умов праці на підприємствах; розуміти фізіолого-гігієнічні основи трудової діяльності людини, причини виникнення професійних захворювань і отруєнь;вивчити фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні фактори виробничого середовища та їх допустимі рівні/концентрації (ГДК, ГДР) та принципи роботи та методику застосування сучасних вимірювальних приладів і лабораторного обладнання. Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності І 5 Медсестринство галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»:

	ЗК 4 Здатність застосовувати знання практичних ситуаціях. **ЗК 6** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК 8** Здатність до міжособистісної взаємодії **СК 1** Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. **СК 3** Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу. **СК 8** Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності. **СК 9** Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності. **СК 12** Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). **СК 13** Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів **СК 14** Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
Програмні результати навчання	**РН1.** Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації. **РН2**. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. **РН3.** Застосовувати основні положення законодавства в охорони здоров'я. **РН4**. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами. **РН5**. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

	РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. **РН15**. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів. **РН 16** Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань. **РН 19**. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню. ДРН 1. Здійснювати різні види контролю за об'єктами, що підлягають санітарно-епідеміологічному контролю, з метою визначення можливих чинників ризику та їхнього впливу на стан здоров'я населення. ДРН 2. Визначати можливі чинники ризику захворювань інфекційної та неінфекційної природи, їхній вплив на стан здоров'я населення, аналізувати та узагальнювати результати діяльності, розробляти заходи спрямовані на збереження та зміцнення здоров’я населення та оздоровлення навколишнього середовища. ДРН 3. Брати участь в проведенні попереджувально-профілактичних заходів, поточного санітарного та епідеміологічного нагляду, протиепідемічних та карантинних заходів, дотримання вимог інфекційного контролю в закладах охорони здоров’я з метою забезпечення збереження навколишнього та виробничого середовища. ДРН 4. Розслідувати випадки харчових отруєнь, професійної патології, спалахів нозокоміальних інфекційних, паразитарних та особливо небезпечних захворювань.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№	Тема	Кількість годин		

з/п		Лекції	Сам. роб.		
1	Гігієна праці як наука. Фізіологія фізичної та розумової праці	2			
	Гігієна праці як наука. Історія її розвитку. Державний санітарний нагляд з гігієни праці. Охорона праці в галузі		3		
	Втома, перевтомлення та їх профілактика. Профілактика перевтомлення при розумовій праці		3		
2	Поняття про мікроклімат. Вплив виробничого мікроклімату на організм працюючих.	2			
	Виробничий мікроклімат та його вплив на організм працівників		4		
	Вплив зміненого атмосферного тиску на організм людини. Профілактика висотної хвороби.		4		
	Вплив лазерного випромінювання на організм працюючих		4		
3	Виробничий пил. Принципи гігієнічного нормування	2			
4	Шум, вібрація, ультразвук, інфразвук на виробництві	2			
	Шум, вібрація, ультразвук		3		
5	Виробничі отрути. Професійні отруєння	2			
	Виробничі отрути та отруєння.Отруєння свинцем, тетраетил свинцем, ртуттю, марганцем, органічними розчинниками, кислотами, лугами, SO_2, CO_2, CO, CL.Їх профілактика.Чинники, що визначають вплив хімічних речовин на організм людини.		3		$Л_2$.с.6
	Захворюваність працівників. Організація медоглядів працюючих.Характеристика групи ЧДХ на виробництві		3		$Л_2$.с.6
6	Виробничий травматизм	2			
7	Засоби індивідуального захисту від шкідливих і небезпечних чинників виробничого середовища	2			
	Виробнича вентиляція		3		
	Виробниче освітлення		3		
	Гігієнічні вимоги до будівництва та утримання промислових підприємств		3		
	Гігієнічне оцінювання якості водозабезпечення промислових підприємств		3		
	Гігієна праці в сільському господарстві		3		
	Біологічні чинники в умовах виробництва		3		
	Гігієна праці операторів персональних комп'ютерів		3		
	Гігієна праці медичних працівників		3		
	Гігієна праці жінок і підлітків		3		
	Гігієна праці осіб старшого віку та інвалідів		3		
	Санітарно-освітня робота		3		
	Разом	14	60		

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години	
01	Експериментальне дослідження фізіології при фізичній та розумовій праці.	4	
02	Дослідження мікроклімату на виробництві за допомогою апаратури	4	
03	Експериментальне вивчення пилового чинника на робочому місці.	4	
04	Визначення рівня інтенсивності шуму у виробничих приміщеннях.	4	

05	Санітарне обстеження виробництва де застосовують токсичні речовини.	4	
06	Методика вивчення захворюваність працівників.	4	
07	Санітарне обстеження об’єкту з метою оцінки роботи вентиляції.	4	
08	Методика гігієнічного оцінювання виробничого освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення і гігієнічне нормування. Характеристика освітлювальної арматури.	4	
09	Гігієнічні вимоги до будівництва та утримання промислових підприємств.	4	
010	Санітарно-побутові приміщення на виробництві, нагляд за ними	4	
011	Гігієнічне оцінювання якості водозабезпечення промислових підприємств.	4	
012	Обстеження умов праці в сільському господарстві	4	
013	Обстеження біологічних чинників в умовах виробництва	4	
014	Обстеження умов операторів персональних комп’ютерів	4	
015	Обстеження умов праці медичних працівників	4	
016	Обстеження умов праці жінок і підлітків	4	
017	Обстеження умов праці осіб старшого віку та інвалідів	4	
018	Санітарно-освітня робота на виробництві	4	
019	Підсумкове заняття	4	
	Разом:	76	

Пререквізити	анатомія та основи фізіології людини, медична біологія з основами медичної генетики, основи інформаційних технологій в медицині, аналітична хімія з технікою лабораторних робіт, основи медичного права,
Кореквізити	комунальна гігієна з основами санітарної справи та загальної екології, основи медсестринства у внутрішній медицині
Постреквізити	соціальна медицина з основами громадського здоровя, безпека життєдіяльність та охорона праці в ґалузі, переддипломна практика
Методи навчання	пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, практично-лабораторні, дослідницькі та інтерактивні методи навчання. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції, пояснення, бесіди, роботу з навчальною та науковою літературою, схемами, таблицями, атласами, цифровими освітніми ресурсами. Практична підготовка здійснюється шляхом санітарно-гігієнічного дослідження об'єктів довкілля (атмосферного повітря, води, ґрунту, харчових продуктів, житлових та виробничих приміщень); набуття навичок роботи з вимірювальною апаратурою, що використовується у санітарно-гігієнічному моніторингу. Застосовуються професійно орієнтовані ситуаційні завдання, аналіз та інтерпретація результатів досліджень. Самостійна робота передбачає опрацювання інформаційних джерел, роботу з цифровими ресурсами, виконання тестових, пошукових і

	професійно орієнтованих завдань, підготовку схем, таблиць та навчальних повідомлень.
Методи контролю	усне та письмове опитування; тестовий контроль; виконання та захист практичних робіт; демонстрація практичних навичок, аналіз результатів санітарно-гігієнічних досліджень довкілля; розв'язання ситуаційних та клінічно орієнтованих завдань; контроль виконання самостійної роботи; самооцінювання та взаємооцінювання
Види контролю	тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану

Перелік практичних навичок та умінь

1. Складання плану-графіка роботи санітарного фельдшера відповідно до планів роботи відділення гігієни праці.
2. Складання та оформлення обліково-звітної документації відділення гігієни праці.
3. Проведення фізіологічних досліджень на виробництві з метою виявлення порушень в організмі працівників під час роботи, оцінювання результатів.
4. Проведення хронометражу робочого дня та окремих операцій.
5. Складання програм спостереження за працівниками та оцінювання результатів.
6. Розроблення пропозицій щодо раціональної організації трудового процесу.
7. Вимірювання температури, відносної вологості, швидкості руху повітря, інфрачервоного (теплового) випромінювання у виробничих умовах. Оцінювання результатів.
8. Оформлення протоколу з висновком за результатами дослідження чинників мікроклімату.
9. Розроблення пропозицій щодо профілактики перегрівання та переохолодження організму працівника.
10. Взяття проб повітря для дослідження його запиленості.
11. Визначення вмісту пилу ваговим методом. Оцінювання результатів.
12. Оформлення протоколу з висновком за результатами дослідження повітря виробничих приміщень.
13. Розроблення пропозицій щодо профілактики пилової патології.
14. Визначення рівня інтенсивності шуму на виробництві. Оцінювання результатів.
15. Оформлення протоколу з висновком за результатами дослідження шуму виробничих приміщень.
16. Гігієнічне оцінювання технологічного процесу та режиму роботи виробничого обладнання як джерела шуму та вібрації.
17. Розроблення пропозицій щодо захисту від шуму, вібрації, ультразвуку та інфразвуку на виробництві.
18. Визначення вмісту токсичних речовин у повітрі робочої зони експрес-методом.
19. Оформлення протоколу з висновком за результатами дослідження токсичних речовин у повітрі робочої зони.
20. Розроблення пропозицій щодо профілактики отруєнь на виробництві.
21. Оцінювання природного та штучного освітлення виробничих приміщень, робочих місць. Оцінювання результатів.
22. Оформлення протоколу з висновком за результатами дослідження освітлення виробничих приміщень.
23. Розроблення пропозицій щодо поліпшення освітлення виробничих приміщень, робочих місць.
24. Оцінювання природної та механічної виробничої вентиляції.
25. Розроблення пропозицій щодо поліпшення вентиляції виробничих приміщень.
26. Взяття проб води для лабораторного дослідження.
27. Оформлення акта взяття проб води та протоколу дослідження.

28. Зробити висновки про якість води та можливість її використання.
29. Санітарний контроль за зберіганням і використанням сильнодіючих отруйних речовин, пестицидів.
30. Організація та проведення санітарно-освітньої роботи з профілактики отруєнь сильнодіючими отруйними речовинами, пестицидами.
31. Визначення частоти та контингенту працівників для проходження періодичних медичних оглядів.
32. Контроль за медичним обслуговуванням робітників на підприємстві.
33. Складання програми санітарно-гігієнічного обстеження промислового підприємства.
34. Складання програми санітарно-гігієнічного обстеження цеху.
35. Складання програми санітарно-гігієнічного обстеження конкретної професії.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Охорона праці в Україні. Основні напрями державного санітарного нагляду за умовами праці на виробництві.
2. Державний санітарний нагляд з гігієни праці, роль у ньому санітарного фельдшера.
3. Гігієна праці як наука, її місце серед профілактичних дисциплін. Предмет, зміст, завдання, методи. Зв'язок гігієни праці з іншими науковими дисциплінами.
4. Поняття про виробничі (професійні) шкідливості. Класифікація та характеристика небезпечних чинників виробничого середовища.
5. Сучасні форми трудової діяльності, їх фізіологічні та психофізіологічні особливості.
6. Фізіологія праці. Зміст, завдання, методи дослідження. Значення фізіології праці в науковій організації трудової діяльності та збереженні здоров'я людини.
7. Роль центральної нервової системи в регулюванні трудової діяльності, динамічний виробничий стереотип і умови його формування.
8. Працездатність людини. Чинники, що зумовлюють її рівень. Динаміка змін працездатності протягом робочого дня.
9. Визначення поняття напруженості, тяжкості, шкідливості і небезпечності праці.
10. Фізіологічна суть втоми, перевтоми. Основні причини. Профілактичні заходи.
11. Професійні захворювання, пов'язані з тривалим одноманітним положенням тіла. Профілактика гіподинамії робітників певних категорій.
12. Фізіологічно-гігієнічне оцінювання особливостей праці в умовах механізації, автоматизації виробництва (монотонність, нервово-емоційне напруження, гіподинамія тощо).
13. Основні заходи, спрямовані на підвищення працездатності людини та збереження її здоров'я під час виконання фізичної і розумової праці.
14. Виробничий мікроклімат. Поняття, класифікація. Захворювання, які виникають під час роботи в різних мікрокліматичних умовах. Принципи гігієнічного нормування. Профілактика несприятливої дії.
15. Електромагнітні поля. Класифікація, основні фізичні властивості. Професійні захворювання внаслідок дії електромагнітного поля. Принципи гігієнічного нормування, заходи та засоби профілактики несприятливої дії.
16. Лазерне випромінювання, основні фізичні властивості та механізм дії на біологічні об'єкти. Принципи гігієнічного нормування, заходи та засоби профілактики несприятливої дії.
17. Шум, фізичні властивості. Класифікація. Професійні захворювання внаслідок дії виробничого шуму. Принципи гігієнічного нормування шуму, заходи та засоби профілактики несприятливої дії.
18. Вібрація, фізичні властивості. Класифікація. Професійні захворювання внаслідок дії виробничої вібрації. Принципи гігієнічного нормування, заходи та засоби профілактики несприятливої дії.
19. Виробничий пил. Фізико-хімічні властивості. Професійні захворювання внаслідок дії пилу на організм робітників. Принципи гігієнічного нормування, поняття про гранично допустиму концентрацію, заходи і засоби профілактики несприятливої дії пилу.

20. Пневмоконіоз. Силікоз як найтяжчий вид пилової патології. Професійний пиловий бронхіт.
21. Класифікація виробничих отрут залежно від їх хімічного складу, характеру біологічної дії, ступеня шкідливості та небезпечності.
22. Шляхи надходження виробничих отрут в організм у виробничих умовах.
23. Розподіл виробничих отрут в організмі залежно від фізико-хімічних властивостей. Виведення отрут з організму.
24. Поняття про гострі та хронічні виробничі отруєння. Чинники, що визначають вплив токсичних речовин на організм людини.
25. Свинець, тетраетилсвинець як промислові отрути. Надходження в організм, перетворення в біологічному середовищі, кумуляція, механізм токсичної дії, виведення. Профілактика свинцевих і тетраетил свинцевих інтоксикацій.
26. Хлор як виробнича отрута. Шляхи надходження в організм, механізм токсичної дії, виведення. Профілактика хлорних інтоксикацій.
27. Ртуть як виробнича отрута. Фізико-хімічні властивості. Шляхи надходження в організм, кумулятивні властивості, механізм токсичної дії, виведення. Профілактика ртутних інтоксикацій.
28. Отруєння оксидом вуглецю (II). Фізико-хімічні властивості. Шляхи надходження в організм, механізм токсичної дії, профілактика виробничих інтоксикацій.
29. Марганець як промислова отрута. Фізико-хімічні властивості. Надходження в організм, механізм токсичної дії, виведення. Профілактика марганцевих інтоксикацій.
30. Органічні розчини (бензол). Фізико-хімічні властивості. Гострі та хронічні отруєння. Віддалені наслідки дії. Граничні середньозмінні і максимальні разові концентрації, гранично допустимий рівень забруднення шкіри.
31. Гігієнічні вимоги до освітлення робочих місць, виробничих приміщень.
32. Штучне освітлення. Джерела штучного освітлення, види освітлювальної арматури, гігієнічне нормування.
33. Поняття про шумові професії. Вплив шуму на організм працівників. Профілактичні засоби та заходи.
34. Види вентиляції: аерація, механічна витяжна вентиляція (призначення, типи обладнання).
35. Медичне обслуговування працівників промисловості та агропромислового комплексу.
36. Структура професійної захворюваності в Україні.
37. Реєстрація захворюваності, методи вивчення, значення в гігієнічній практиці.
38. Розслідування професійних захворювань.
39. Профілактичні медичні огляди працівників; мета, види, порядок організації та проведення.
40. Захворюваність у сільськогосподарському виробництві.
41. Санітарні правила зберігання, транспортування та застосування пестицидів і мінеральних добрив у сільському господарстві.
42. Професійні інфекції та інвазії: види, профілактика.
43. Умови праці в гарячих цехах машинобудівної промисловості.
44. Характеристика умов праці в тваринництві.
45. Умови праці на зварювальних роботах. Профілактичні заходи.
46. Умови праці механізаторів: основні захворювання, профілактика.
47. Гігієна праці в легкій промисловості.
48. Гігієнічні вимоги до санітарно-побутових приміщень. Перелік основних приміщень та обладнання. Використання дезінфекційних заходів.
49. Гігієна праці в лікувально-профілактичних закладах.
50. Умови праці в рослинництві. Оздоровчі заходи.
51. Умови праці в лісовій та деревообробній промисловості.
52. Гігієна праці в будівництві та виробництві будівельних матеріалів.

53. Гігієна праці в хімічній промисловості. Заходи профілактики отруєнь.
54. Гігієна праці операторів персональних комп'ютерів.
55. Гігієна праці жінок і підлітків. Охорона їхньої праці.
56.Гігієна праці в ливарному виробництві. Оздоровчі заходи.

Політика курсу

Типова політика курсу базується на принципах професіоналізму, безпеки та взаємоповаги й містить наступні ключові блоки:
-академічна доброчесність: самостійне виконання завдань здобувачами освіти (самостійних робіт, тестових завдань, практичних завдань); плагіат (заборонено списування, користування чужими матеріалами без посилань, штучного інтелекту під час контролю знань); наслідки порушень - анулювання результату за виконану роботу.
-відвідування та дедлайни: відвідування практичних занять є строго обов'язковим, оскільки курс передбачає відпрацювання практичних навичок (робота з апаратурою, лабораторним приладдям тощо).
-правила поведінки на заняттях: допуск до занять тільки при наявності спецодягу (медичному халаті або костюмі, медичної шапочки, змінної маски, медичних рукавичок, змінного взуття).
-політика оцінювання: прозорість (за національною та ЄКТС згідно положення про оцінювання у навчальному закладі освіти); оскарження оцінки (згідно положення коледжу).
-академічна підтримка та інклюзивність: рівні можливості (доброзичливу атмосферу та відсутність будь-яких проявів дискримінації (за статтю, віком, релігією, особливими освітніми потребами); зворотній зв'язок (під час індивідуальних занять студент може звернутись очно або онлайн) для уточнення складного матеріалу.
Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Гігієна з основами екології та технікою санітарно-гігієнічних дослідження» за ОПП «Медико-профілактична справа» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінюються повнота і усвідомленість теоретичних знань, правильність використання термінології, уміння працювати з лабораторним посудом, реактивами, апаратурою, знання та дотримання алгоритмів санітарно-гігієнічних досліджень, техніки та якості виконання практичних робіт, здатність аналізувати результати дослідження та практичні результати оцінюються за принципом "**знає - розпізнає - виконує - аналізує**" . Обов'язковими є дотримання правил лабораторної безпеки та академічної доброчесності. Порядок відпрацювання пропущених занять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайняття та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.
Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою:
«5» (відмінно) – повні, системні знання; вільне володіння термінологією; правильне виконує технику санітарно-гігієнічних досліджень довкілля; самостійне виконання практичних завдань та аналіз результатів..

«4» (добре) – достатні знання; правильне виконує технику санітарно-гігієнічних досліджень довкілля та виконання практичних завдань; окремі несуттєві неточності, які здобувач може виправити.

«3» (задовільно)– базові знання; невпевнено виконує технику санітарно-гігієнічних досліджень довкілля; виконання практичних завдань із частковою допомогою викладача; наявність окремих суттєвих помилок.

«2» (незадовільно)– фрагментарні знання; труднощі з проведенням техники санітарно-гігієнічних досліджень довкілля, суттєві помилки під час виконання практичних завдань; мінімальні результати навчання не досягнуті.

Критерії оцінювання тестів

% правильних відповідей	Оцінка
90-100%	5
89-74%	4
60-73%	3
<60%	2

Інформаційні ресурси

1. Кундієв Ю.І.,Яворський О.П., Шевченко А.М. Гігієна праці : підручник/ за ред.акад. НАН України, НАМН України , проф.Кундієва Ю.І., чл.-кор. НАМН України , проф. Яворовського О.П.-К.: ВСВ "Медицина", 2011. -904 с.
2. В.Г.Бардов, Гігієна та екологія, -Вінниця:Нова книга , 2020.-256с.
3. М.І.Мізюк , Гігієна , - Київ: Здоров'я, 2002.-288с.
4. М.І.Мізюк , Гігієна Посібник для практичних занять, - Київ: Здоров'я, 2002
5. Національна медична бібліотека України. Світові медичні ресурси.

URL: https://library.gov.ua/svitovi-e-resursy

6.Медичні бібліотеки он-лайн. Режим доступу:

URL: https://www.bsmu.edu.ua/blog/elektronni-resursy-biblioteky-shho-dostupno-studentu-onlajn